

3D digitalizace a její využití v paměťových institucích

Mgr. Romana Křížová, DIGITAL s.r.o.

Dr. Mike Spearman, CMC Associates

Paul O'Sullivan, 3D Encounters

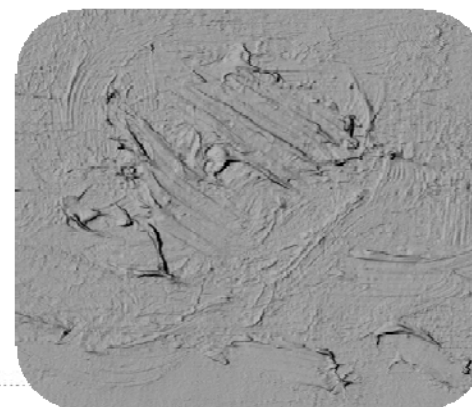
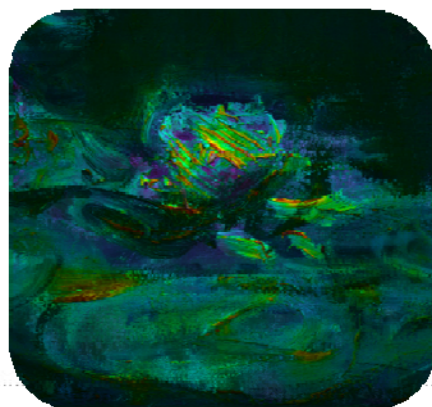
DIGITAL s.r.o.
Vodičkova 1935/38
11000 Praha 1

t: +420 602 764 247
e: info@digitalsolution.cz
w: www.digitalsolution.cz

Proč používat 3D technologie?

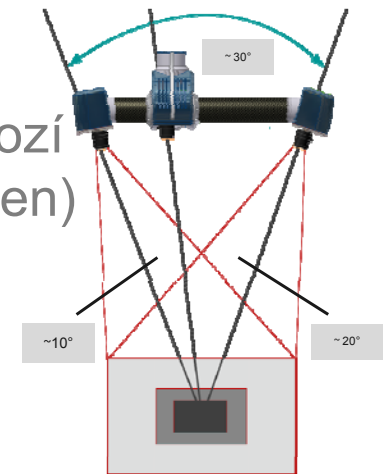
- Svět, který nás obklopuje, je trojrozměrný
- Téměř všechny objekty jsou trojrozměrné, včetně obrazů!
- 3D data jsou vždy škálovatelná
- Pouze 3D technologie dokáže zaznamenat realitu

Claude Monet, Lekniny, olej na plátně, Kunstmuseum Winterthur, Švýcarsko

- Laserová digitalizace
  - Částečně přenosný systém
  - Digitalizace malých a středních objektů (statických)
- Structured Light Photography
  - 2-3 fotoaparáty + projektor
  - Není tak geometricky přesná jako laserová digitalizace
  - Výhodou rychlost záznamu – vhodné pro drobné objekty, kde hrozí možnost pohybu (měkké objekty, křehké objekty – např. pergamen)
- Stereo fotografie
  - 2 fotoaparáty umístěné v určité vzdálenosti – vznik úhlu, který výslednému snímku dodává hloubku
  - Digitální fotogrametrie – proces konverze 2D snímků do 3D objektu – geometrie objektu je extrapolována z jednotlivých snímků

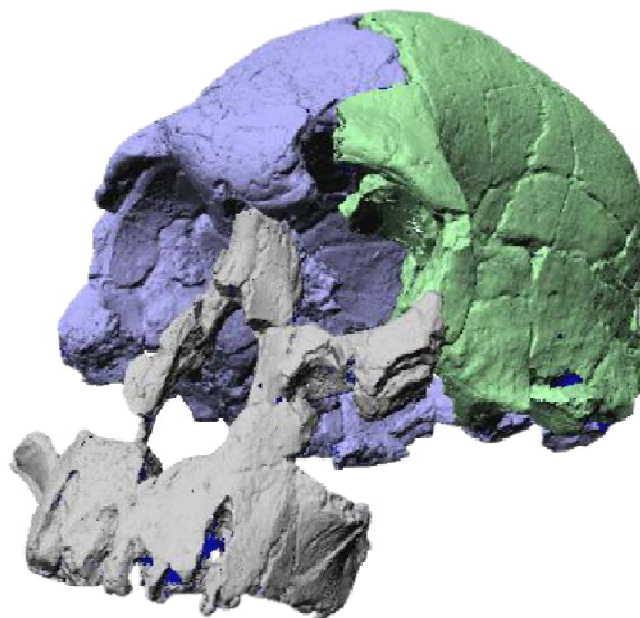

homo Rudolfensis KNM ER 1470

Digitalizace repliky

Virtuální rekonstrukce

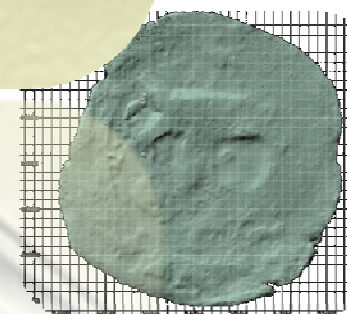

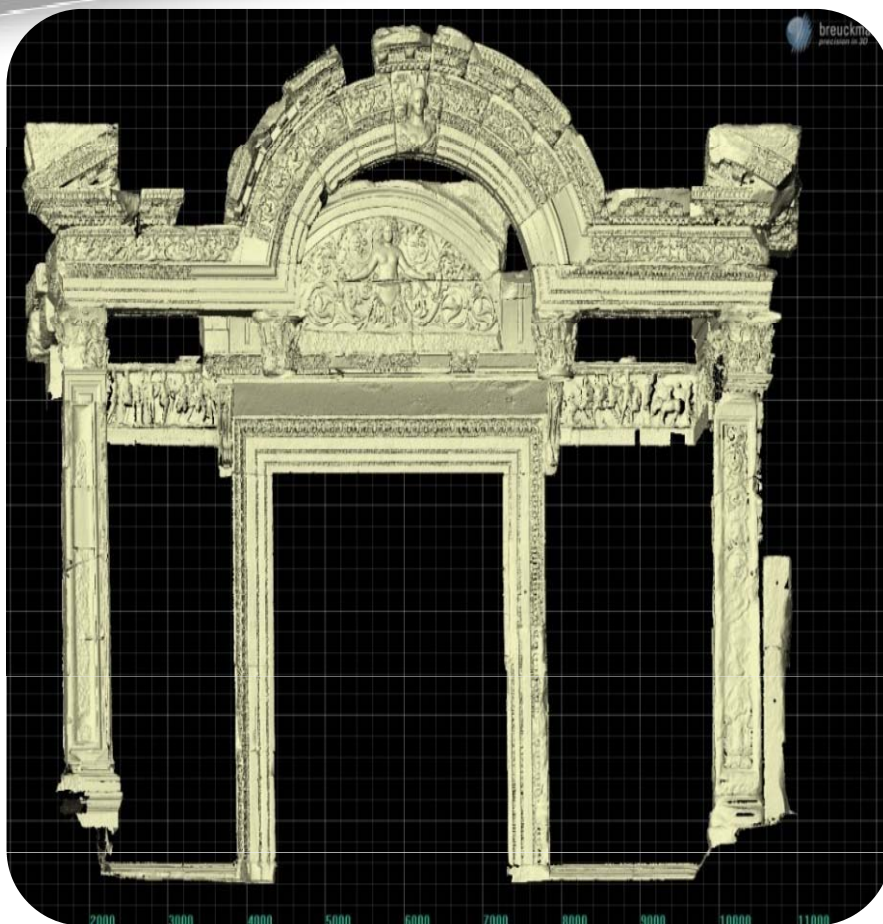
3D data vytvořena Senckenberg-Institutem, Frankfurt

Digitalizace mincí

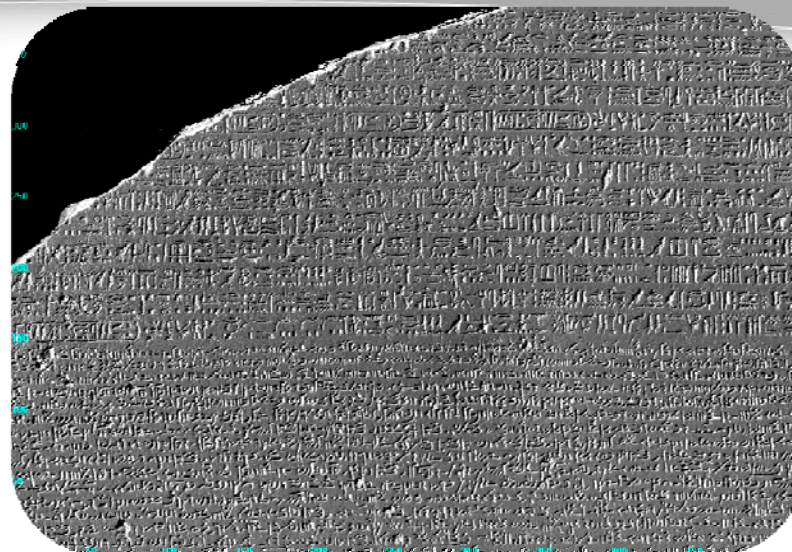

Hadriánův chrám v Efesu

Rosetská deska

Rosetta Stone, British Museum, London

Digitalizace mongolských monolitů (Deerstones)

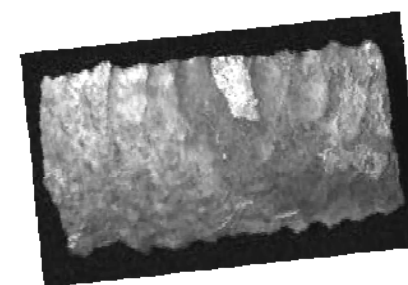
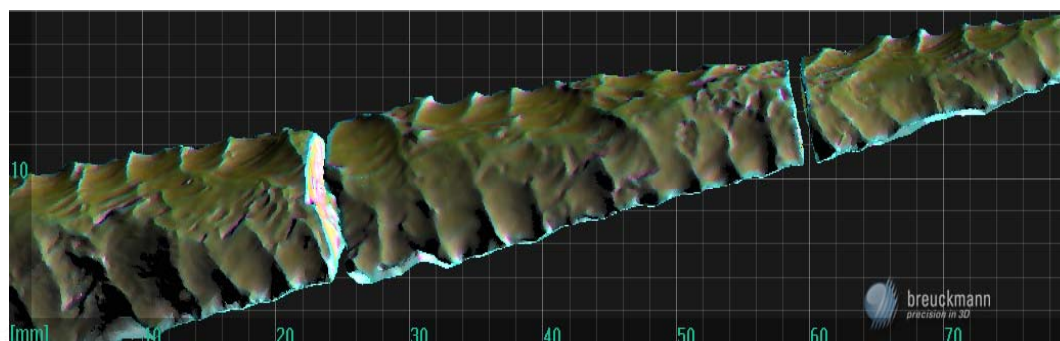
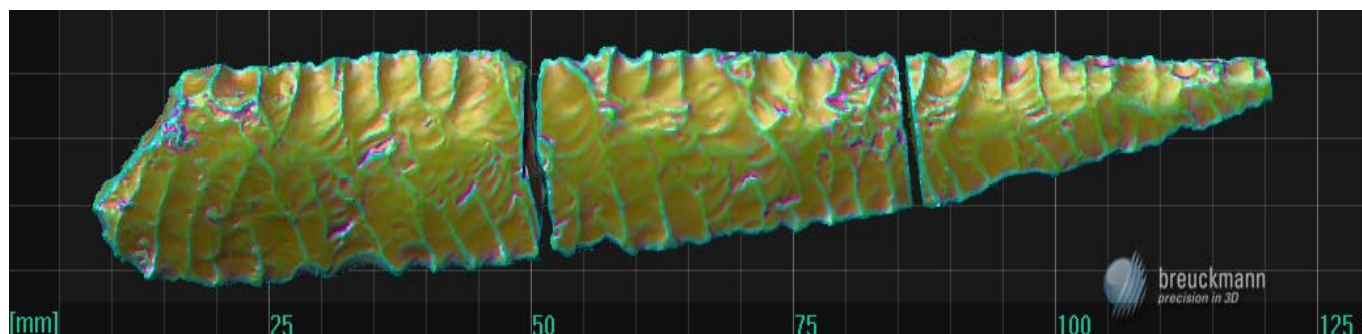
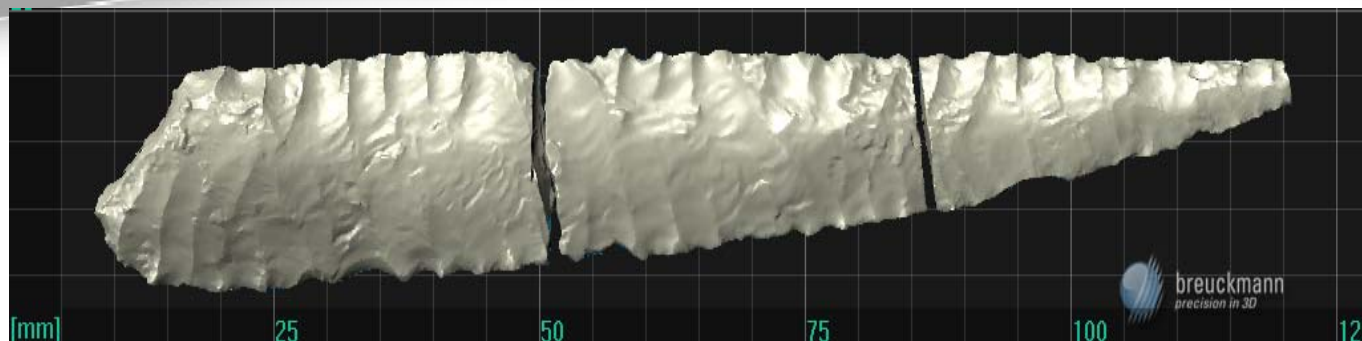
Digitální data byla využita pro:

- Vytvoření přesného archívního záznamu metrologických dat
- Vytvoření věrné repliky pro prezentování a výzkum
- Výzkum a interpretace rytin
- Monitoring a ochrana těchto památek

Kamenné artefakty

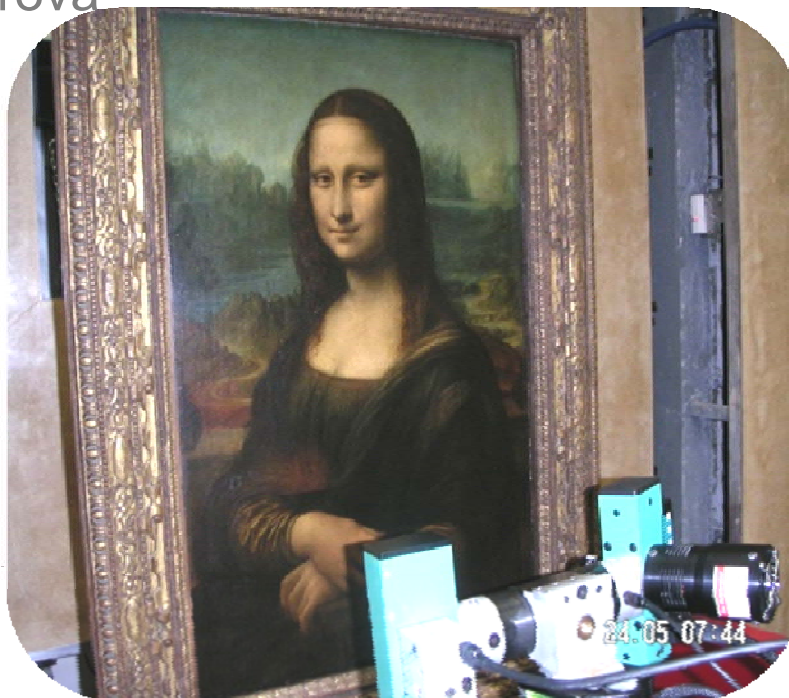
2D záznam

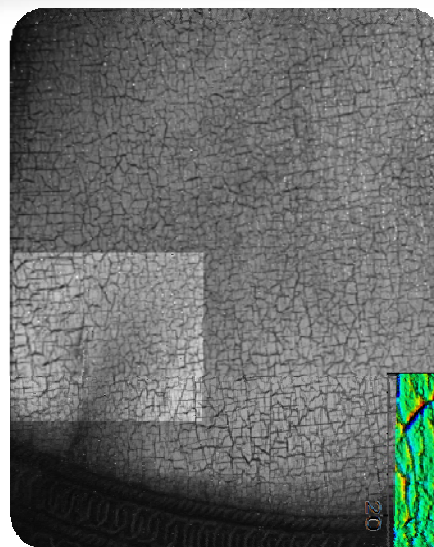
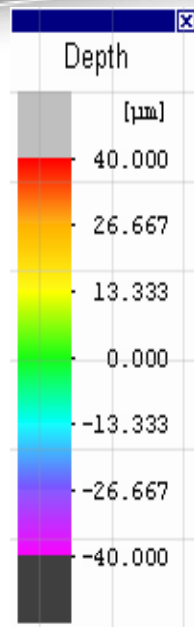

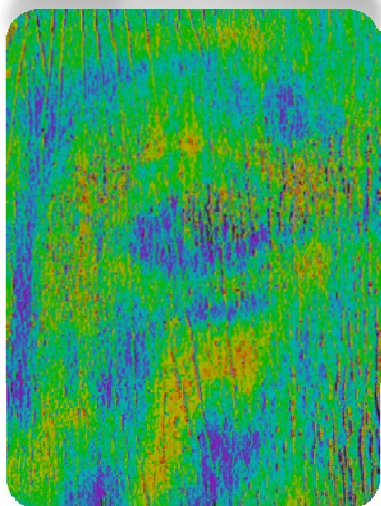
Digitalizace Mony Lisy, Louvre, Paříž

- Záznam 3D reliéfu ve vysokém rozlišení
- Dokumentace stávajícího stavu obrazu, zejména škrábanců a poškození
- Odborná analýza techniky malby Leonarda da Vinci
- Při digitalizaci využití různé typy technologie – triangulační i laserová

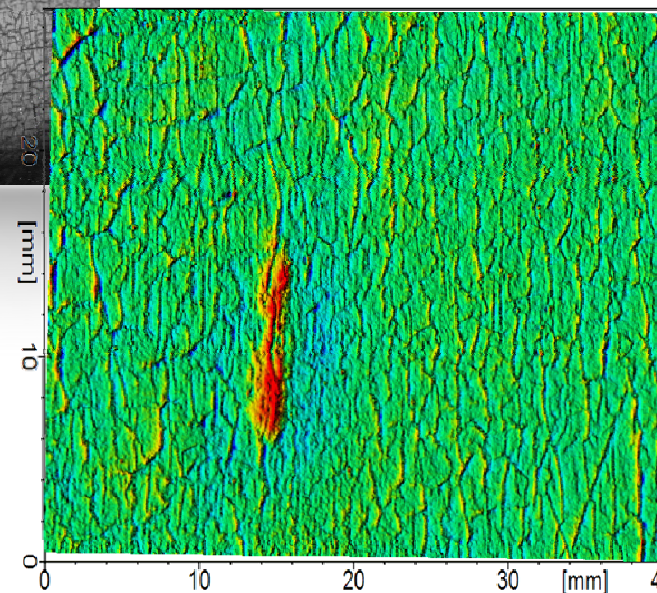

Dokumentace a kvantifikace
poškození

Vizualization
barevných vrstev

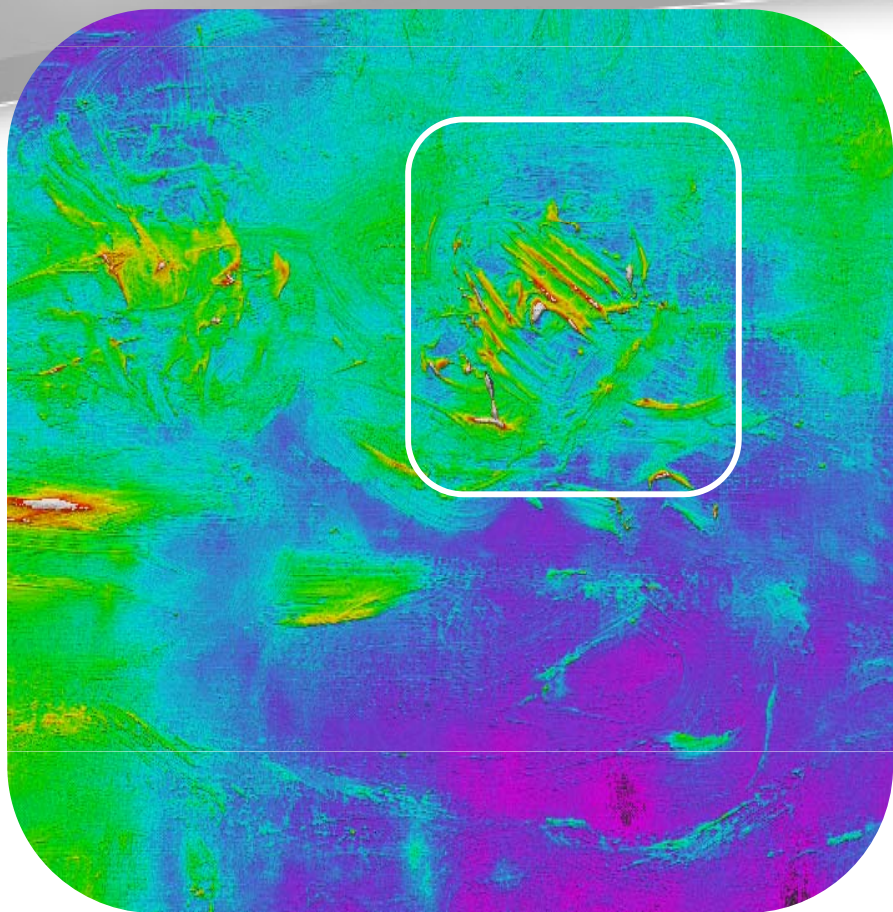

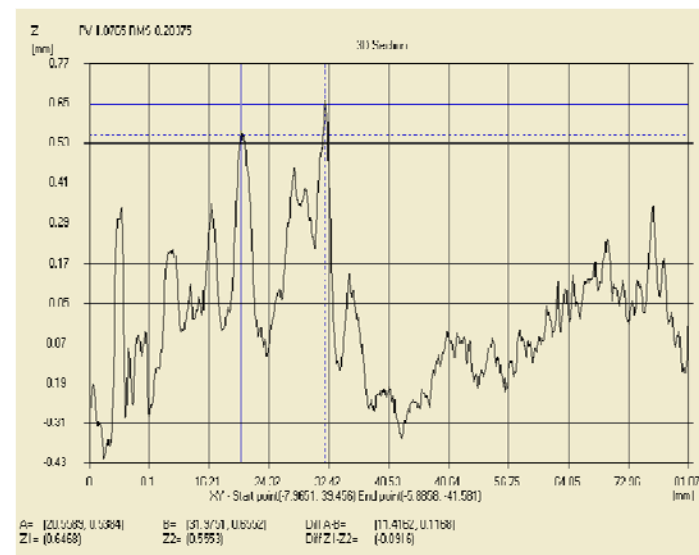
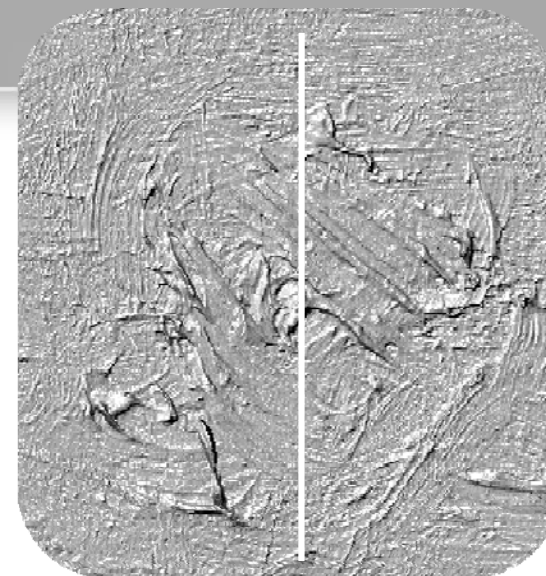
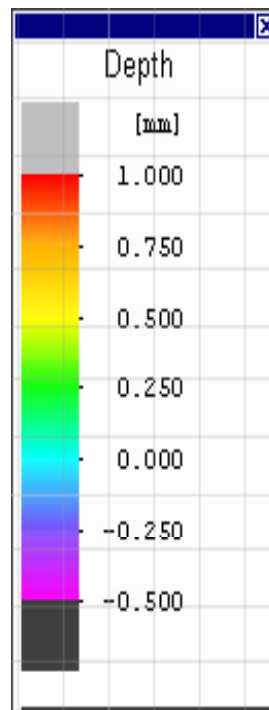
3D analýza obrazů: Claude Monet, Lekníny

Claude Monet: Lekníny, Kunstmuseum Winterthur

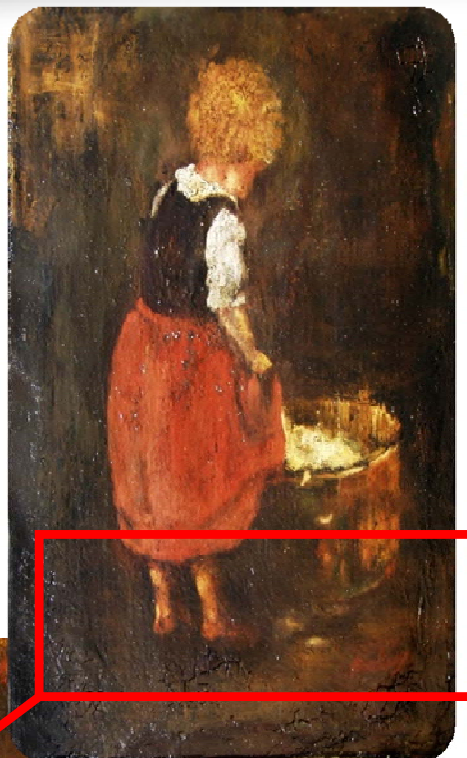
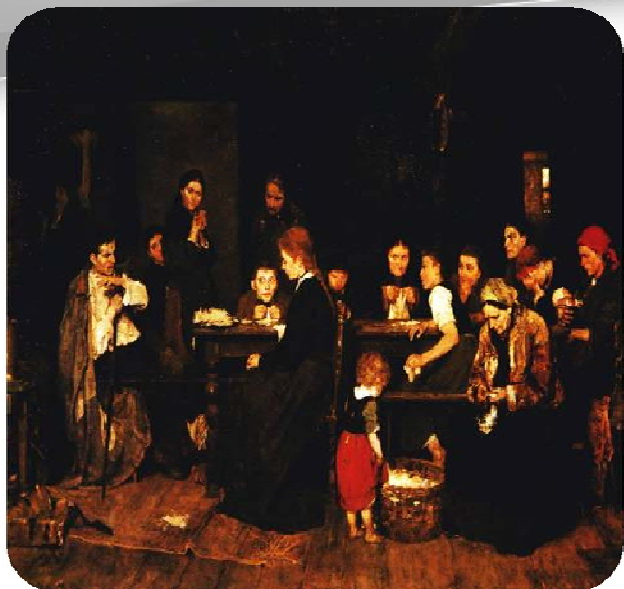

Kvantitativní vizualizace hloubky a tloušťky barvy

Odhalování skrytých barev na obrazu

M. Munkacsy:
Tépéscsinálók (1871)
Děvčátko (~1870)
(skica pro výše zmíněný obraz)

Problémy bitumenu:

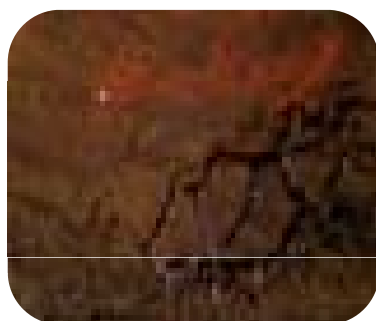
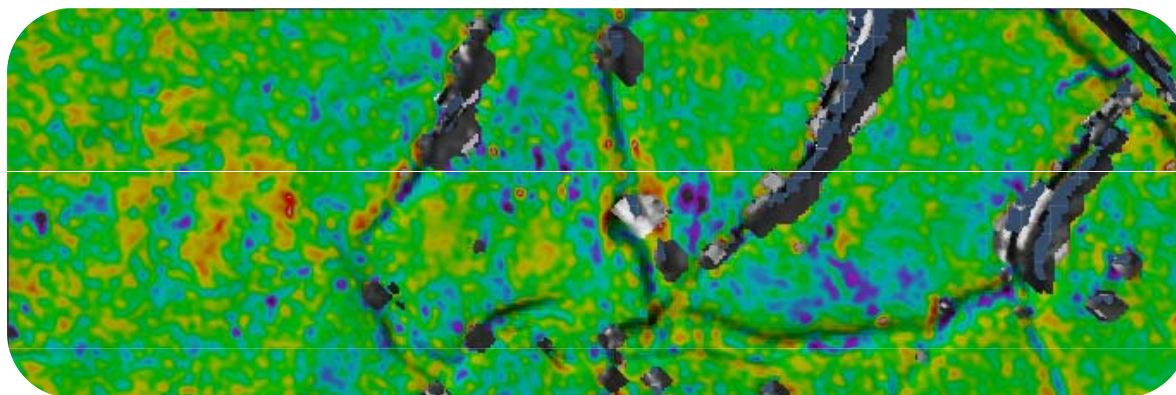
- „Požírá“ barvy
- Obrazy tmavnou a pouze světlé barvy jsou viditelné při běžném osvětlení

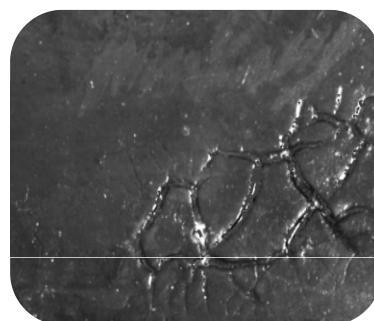
Multispektrální 3D digitalizace odhaluje skrytý podpis pod bitumenem a umožňuje zjistit tloušťku/hloubku informace

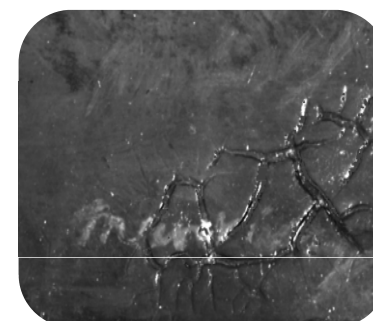
Děvčátko, M. Munkácsy

Barevný obraz

Bílé světlo

Infračervené světlo

3D digitalizace fresek: Villa Oplontis, Pompeje

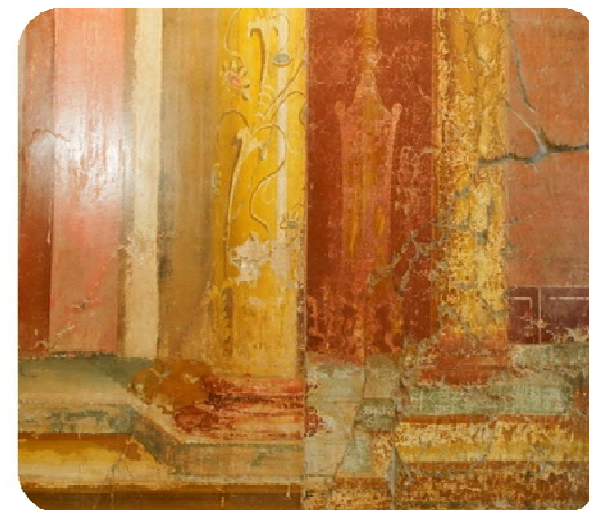
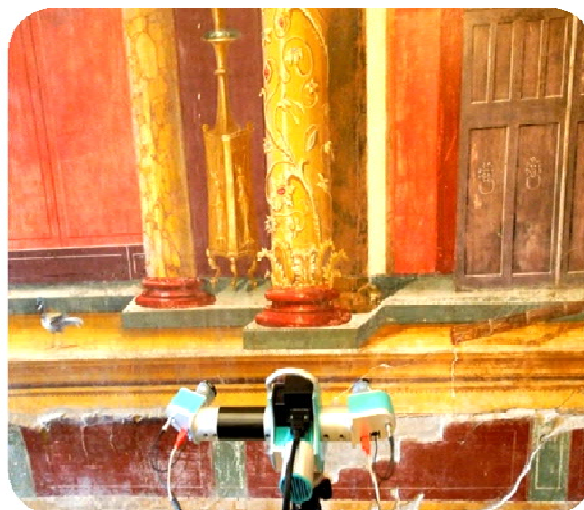
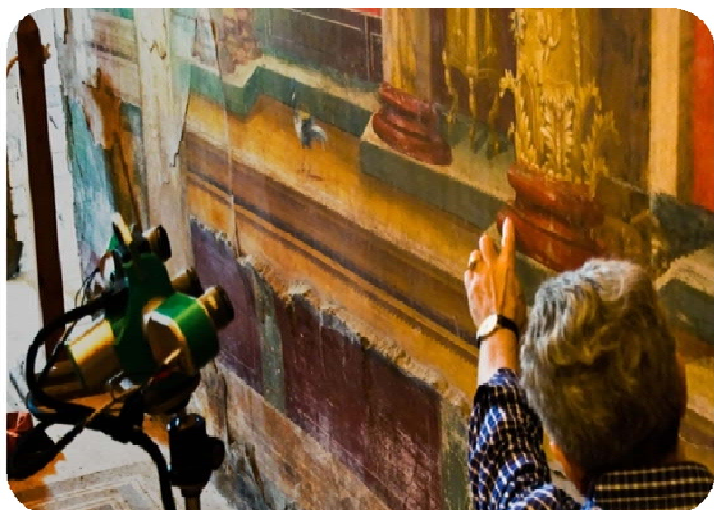
Digitalizovaná oblast: cca 1 m²

Doba snímání :

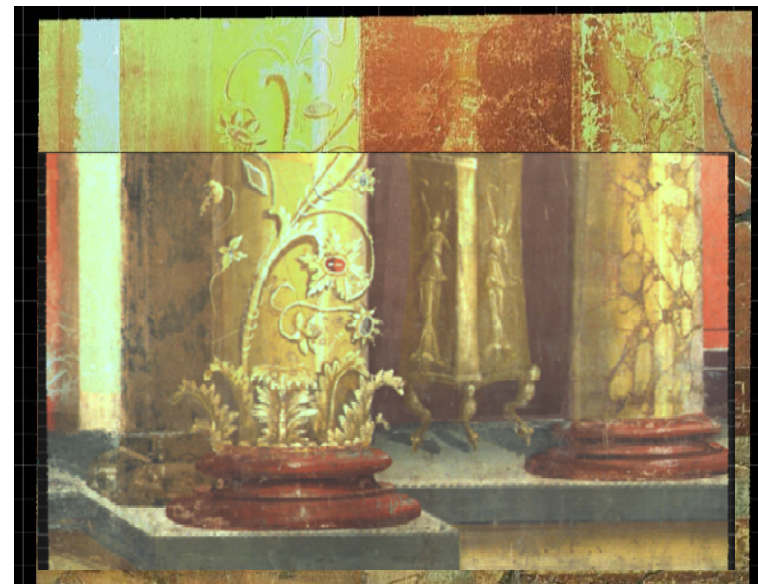
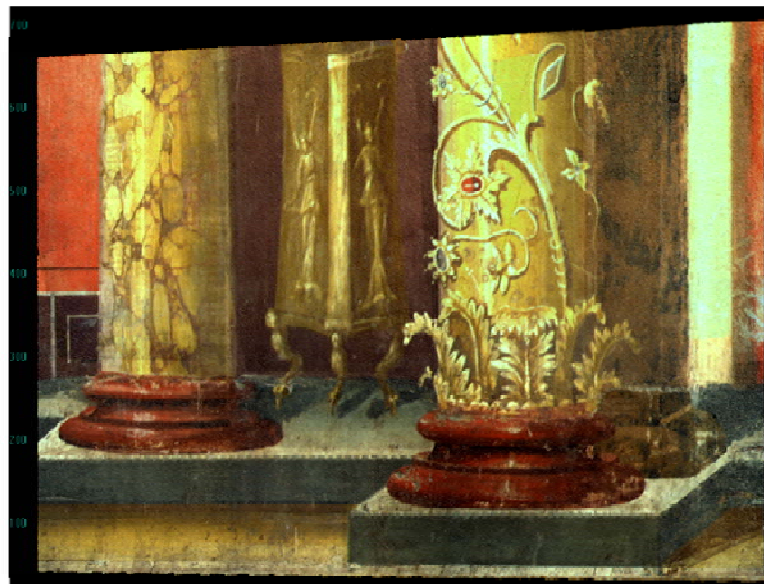
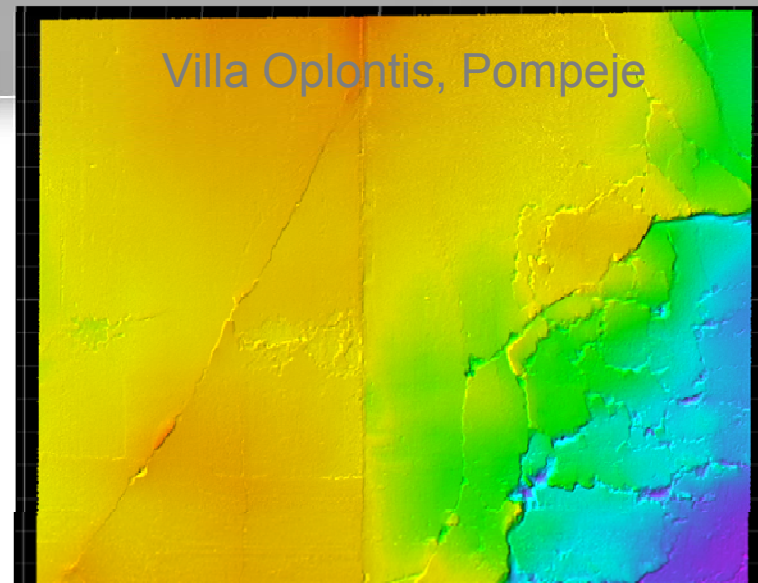
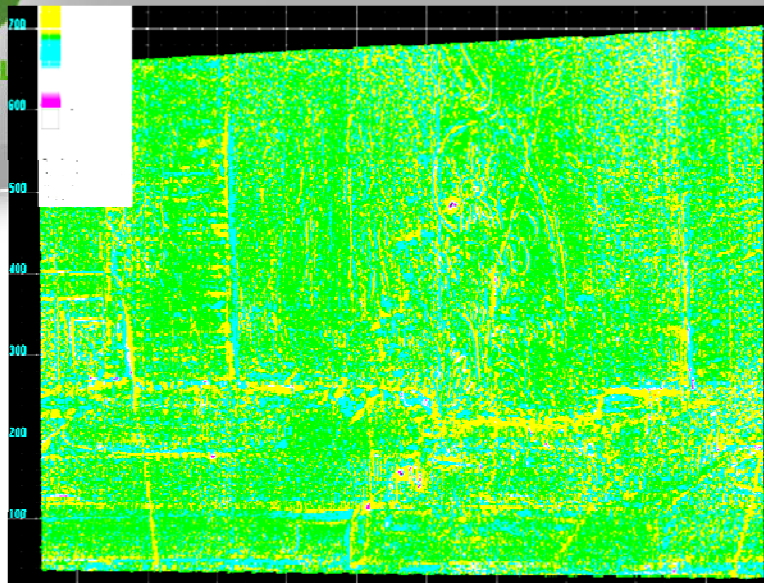
15-20 min

Počet snímků :

8-10

Práce s objekty

- S objekty se manipuluje zcela stejně, jako při 2D digitalizaci/fotografování
- Objekty není nutné nijak upravovat
- Nezbytným předpokladem je úzká spolupráce s kurátory muzeí a galerií
  - Výběr objektů
  - Příprava prostor a objektů pro digitalizace
  - +/- manipulace s objekty

Non-contact, non-invasive, safe

Využití a výhody 3D digitalizace v paměťových institucích

- Dlouhodobá ochrana a uchovávání
- Výzkum
- Restaurování
- Vzdělávání
- Vizualizace (prezentace, weby, výstavy, 3D muzea)
- Využití při tvorbě SW řešení a aplikací
- Turismus
- Pojišťovnictví

Minimalizována manipulace s kulturními objekty

Možnost příjmů pro PI v oblasti, kde legislativa nedovoluje vyvíjet vlastní hospodářskou činnost

Základní podmínkou spolupráce je vyřešení autorských a licenčních práv
AUTORSKÁ PRÁVA VŽDY ZŮSTÁVAJÍ NA STRANĚ PI !!!

- Systém kopíruje způsob spolupráce s externími fotografy
- Autorská práva vážící se k digitálnímu objektu jsou převedena na PI, která pak může poskytnout licenci k dalšímu využití objektů
  - objekty dostanou přidanou hodnotu, využití, distribuce > společný podíl na příjmech, které jsou výsledkem distribuce na základě licencí
  - Proaktivní přístup k distribuci – image library, výstavy
- Licence mají běžně konkrétní omezení – např. zákaz propagace tabákových výrobků, omezení by mělo být součástí metadat

Tento typ běžné praxe je používán v zemích Evropy a v Severní Americe

Evropská 3D Centra excellence Galway (Irsko) – Londýn – Praha

- **Zaměření na 3D digitalizaci kulturního dědictví s využitím soukromého kapitálu**
- **Využití kanadské a německé technologie** - 20 let výzkumů a praxe, obě technologie se doplňují
- **Nastavení metodiky pro práci s paměťovými institucemi**
  - Definice zájmů PI a komerčních partnerů
  - Řešení autorských práv, licenční ujednání, legislativní otázky
  - Finanční podmínky spolupráce
  - Nastavení metodiky ve spolupráci se zástupci ministerstev kultury
- **Nastavení digitalizačních procesů - snímání, modelling a postprodukce**
  - Výběr odpovídajících technologií dle typu objektu, materiálu, rozměrů a účelu digitalizace
- **Nastavení pracovních metodik na základě definovaných kritérií kontroly kvality**
- **Zapojení kurátorů a technického personálu z PI**
  - Definování rámce a úrovní spolupráce a míry jejich zapojení
  - Příprava objektů a prostor
  - Tvorba vysoce kvalitních metadat a další doprovodné dokumentace

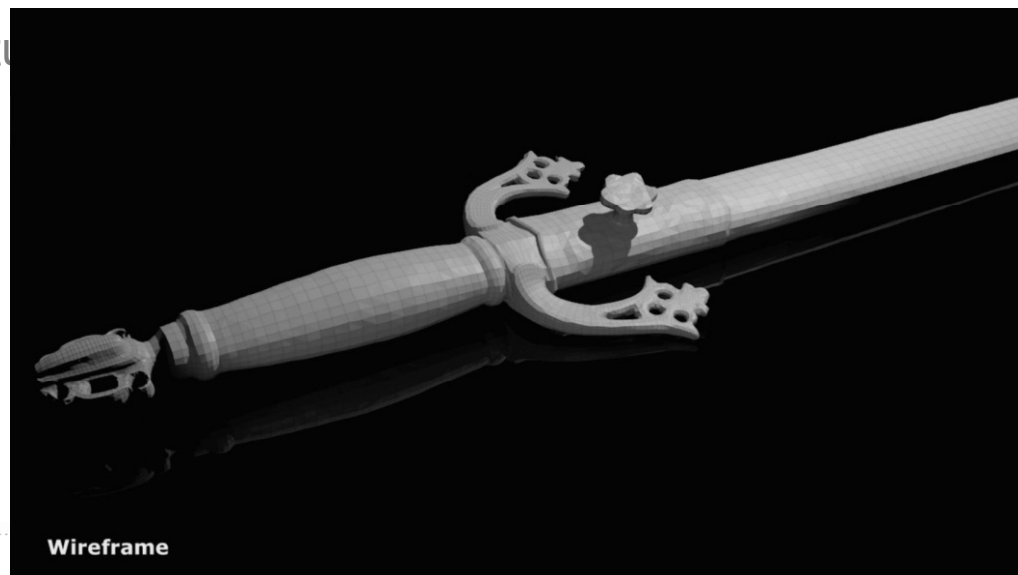

- **Digitalizace pilotní sady kulturních objektů a finalizace celkové metodiky**

3D Centra excellence - cíle

- Práce s „*data rich objects*“, jejich široké využití, zpřístupnění a obohacení = kompetentní využívání 3D objektů – proaktivní přístup
- Tvorba informačních klastrů – informačně bohatých databází
- Zdokonalení a obohacení systémů pro správu sbírek
- Robustní systém digitálního obsahu nezávislého na změnách IS
- Propojení s evropským projektem 3D Coform
  - Oficiální brána pro začlenění 3D do Europeany – tvorba standardů pro 3D a referencí pro „exchange system“
  - CMC Associates přímým partnerem projektu
  - Plánován workshop v Praze
- Vytvoření certifikovaných programů pro standardy dobrých praxí v oblasti 3D digitalizace a sdílení informací (včetně mezinárodní obrazové knihovny)
- Podpora úprav legislativního rámce
- Vytvoření evropské dobré praxe pro PPP

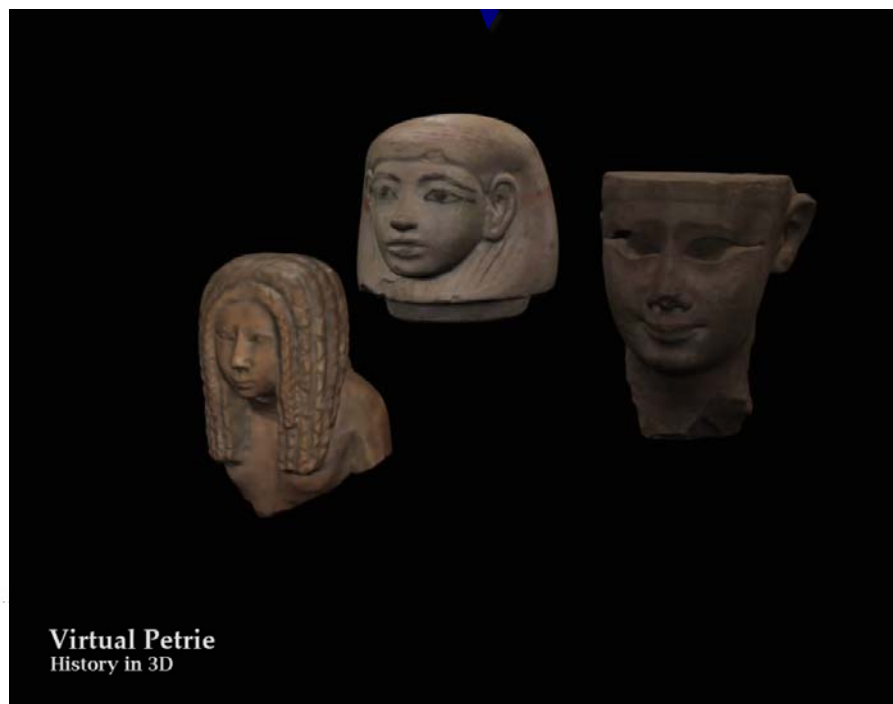

3D Encounters

<http://3dencounters.com/>

- Digitalizace sbírek The Petrie Museum of Egyptian Archaeology (University College London) od roku 2008
- Spolupráce UCL, Arius3D a IET
  - Typický příklad PPP - 3D digitalizace sbírek s využitím soukromého kapitálu
  - **Tvorba virtuálních výstav (Face to Face)**

Virtual Petrie
History in 3D

Děkujeme za pozornost

Mgr. Romana Křížová, DIGITAL s.r.o.
rk@digitalsolution.cz

Dr. Mike Spearman, CMC Associates
mikespearman@cmcassociates.co.uk

Paul O'Sullivan, 3D Encounters
paul@3dencounters.com

V prezentaci byly použity materiály 3D Encounters, Arius3D, Breuckmann GmbH, The Petrie Museum of Egyptian Archaeology